

Kräft. 17/4 92 av fr.
Fibb dekk 17/4 92 av fr.
(Skinner) Gjølborg. Da for
me om Sand, Thorena eller a
bør ha kopi 17/4

ARKITEKT EUGEN NIELSEN

OSLO

5. 7. 58.

113543

119

Til Arbeidsutvalget i Forbundet for Sosial Oppreisning.

Herr Anders Hafskjold, Grette gård, Lier.

" Hans S. Jacobsen. Skippergt. 44, Oslo.

" Thoralf Gjølborg. Rygge st.

Fru Olga Bjoner. Hobøl. Såner st.

Ad overrettssakfører Brynjulf Vik, Svolvær.

Ved Hålogaland Lagmannsrett ble der 10. mai 1958 avsagt dom i ankesak nr. 123/1956 A. Overrettssakfører Brynjulf Vik, Svolvær, i Den norske stat v/ Justisdepartementet og Forsvarsdepartementet. I men var følgende:

Lofoten herredsrett - sorenskriver Per Tønseth som satte dommer med domsmenn - avsa den 4. juli 1956 i saksmål anlagt overrettssakfører Brynjulf Vik mot Staten v/ Forsvars- og Justisdepartementene, enstemmig dom med sådan slutning:

"Staten v/ Justisdepartementet og Forsvarsdepartementet fr finnes.

I saksmkostninger tilpliktet overrettssakfører Brynjulf V å betale kr. 2,000,- - to tusen - kroner til Staten ved Justisdepartementet og Forsvarsdepartementet. Oppfyllelsesfristen er 2 - to - uker fra forkynnelsen av denne dom."

Ved Hålogaland lagmannsrett ble domslutningen følgende:

1. Lofoten herredsrettsdom av 4. juli 1956 stadfestes.
2. I saksmkostninger for lagmannsrett, dømmes overrettssakfører Brynjulf Vik til innen 2 - to - uker fra forkynnelsen å betale til staten v/ Forsvarsdepartementet

Dat. 5.7.5

og Justisdepartementet kr. 1,500,- - ett tusen fem hundre kroner.

Astrup Rindahl.

(sign.)

Harald Loe.

(sign.)

E. Wessel Holst."

(sign.)

Denne sak er såvidt kjent at noen nærmere omtale synes å være overflødig. I "Folk og Land" har den også vært omtalt i en artikkel av Alex. Lange. Overrettssakfører Vik skriver i et brev av 2. ds. til meg bl.a. følgende, etter å ha takket for den hjelp han fikk til bevisopptagelsen her i Oslo:

"Jeg sender Dem som utlån aktutdraget fra saka mi. Der ble det verre ikke bevisopptakene i Mandal, Oslo og Fredrikstad med de avskrivningsedene ikke rakk å ta det med. Jeg var selv i Halden på den tid. Nu, skal hun ta avskrifter av bevisopptakene i 7-8 gjennomslag og jeg skal sende Dem et eks. når det blir ferdig. Trygve Lie er ikke avhørt som vitne ved bevisopptak. sin bevisoppgave av 24/6-57 har regjeringsadvokaten påberopt Trygve Lies bok "Med England i ildlinjen" side 140 - 141 og s. 284 - 293, se side 79 i utdraget. I boka ellers omhandler Trygve Lie en såkalt "Norsk-britisk militæravtale", se oversikten på s. 135 i boka, på side 146 sier han at han på vegne av Norge undertegnet avtalen den 28. mai 1941, på side 147 siterer han et par linjer av avtalens innhold og formentlig norsk tekst som han setter i anførsel. Selv det han siterer forekommer meg å være vage talemåter og selve avtalens autentiske ordlyd, når og hvem som undertegnet den på vegne av Storbritannia, hvilke fullmakter de var utstyrt med for anledningen, forteller Li

Dat. 5.7.58

intet om. Det besynderlige er jo at ikke den aktuelle forsvarsminister på den tid, Birger Ljungberg, har undertegnet dokumentet som Lie kaller en "militæravtale". Oscar Torp som ble forsvarsminister etter Ljungberg, som ble sendt til Amerika i slutten av november 1941, forklarte under bevisoptaket 14. april -53 i Oslo byrett angående dette punkt følgende: "Vitnet blir av o.r.sakfører Vik spurt om Nygårdsverregjering inngikk krigsallianse med Storbritannia under sin verdenskrig. Vitnet svarer til dette at på dette tidspunkt i 1941, var det ham bekjent ikke inngått noen skriftlig avtale om slik allianse, men etter hans mening forelå det rent faktisk en allianse. Det var først flere år senere at der inngått noe formelle avtaler, hvilke i hovedsaken gikk ut på at de to land skulle stå sammen til Norge ble fritt igjen". Som man vil se hevder utenriksminister Lie at der i slutten av mai 1941 ble undertegnet en slik skriftlig allianse, men sosialminister finansminister og forsvarsminister Torp som bestyrte forsvarsdepartementet i London fra november -41 til et kapitulasjonen -45, hevder at noen slik skriftlig allianse ikke ble opprettet før flere år seinere, nærmest slutten av krigen eller i 1944 da de så at Tyskland hadde tapt krigen. Jeg er nådt til å bygge min sak på at selv om Londonregjeringen og den britiske regjering ikke hadde inngått noen formell skriftlig allianse da Svolværraidet ble foretatt den 4. mars -41, ja selv om det skulle være sandt som Lie på s. 140 i boka: "I aksjonen deltok også norske styrker, men den norske regjering var ukjent med forberedelsen og utførelsen av tallet" (så heilt ukjent med "forberedelsen" var hverken regjeringen og slett ikke Trygve Lie personlig, det viser både

Dat. 5.7.5

Ljungbergs og oberst Finn Nagells vitneprov, ja admiral Danielsen vitneprov med samt Kristian Oleditsch i sin b
Glint fra kampårene s. 117, utskr. vedl., handlet regje
gen som om de var alliert og medvirket ved forfølgelsen a
meg og mitt. Såvidt jeg forstår, bygger både Økeie i s
skrift "Landssvik" og Svenskebetenkninga på at regjerin
ne faktisk var alliert med hverandre, men at rettsoppgi
er ulovlig fordi landssviklovgivningen som det er gått
fram etter er ulovlig. I Norge hersket vanlig norsk lo
ning og okkupasjonslovgivning, der hvor okkupanten fant
påkrevet.

.....
Jeg sender Dem også det referat som de to Budsaviser ga
rettsforhandlingen den 10. mai 1958. Likedan en avskrif
av dommen av s.d. Den ble meg først forkynt den 16. mai
Fra da av løper ankefristen, 2 måneder til Høyesterett,
at saka i tilfelle må være påanket innen 16. juli f.k.,
så bare 14 dager til. Men jeg har hverken utkomme eller
krefter til å føre saka for H.R. uten pengehjelp og uten
assistanse av en god advokat som personlig vil gå inn fo
saka.

Det er sørgelig, for saka er egnet til å kompromitere bå
politikerne og domstolene uansett utfallet. Advokat Mich
sen henvendte seg personlig til meg i Buds etterat saka
opptatt til doms og henstilte til meg om ikke å gå vider
med saka. Så sikker var han på at lagmannsretten turde
ke gi meg medhold og så ugjerne så han saka prøvet for R,
med den sensasjon den vil volde i alle "ledende kretse i
de høiere sverer". i inn- og utland.

.....

Dat. 5.7.58

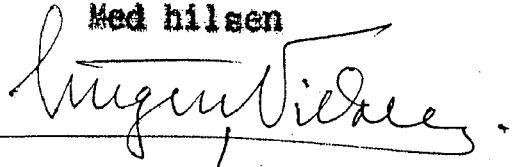
Denne sak er av stor prinsipiell betydning for hele rettsopp-
gjøret og det vil være meget interessant om Høyesterett ble satt
denne prøve. Dommene ved underrettene er av mindre betydning og
dømmer de etter ordre fra høyere hold, men Høyesterett, får man t
kan ikke la være å ta direkte stilling til spørsmålet på en annen
måte og dens premisser vil også få historisk betydning.

Efter min mening har Forbundet her en sjelden anledning til å
gripe inn i et av rettsoppgjørets vitale spørsmål. En lignende sak
vil ikke senere by seg. Jeg tror også at Forbundet ved å støtte
opp om Viks anke til Høyesterett fyller en av de oppgaver Forbundet
er stiftet for.

Jeg har skrevet til o.r.sakfr. Vik og bedt ham om omgående å
dele hvor stort beløp det kreves for å fremme saken til Høyesteret
og så snart jeg får svar skal jeg gi nærmere underretning. Saken m
være påenket innen 16. ds. så det haster.

Jeg var takknemlig om hver enkelt snarest ville gi meg uttrykk
for sitt syn på denne sak.

Med hilsen

P.S. Overrettsakfører Vik har oversendt meg utdraget i saken,
da den var i lagmannsretten. Såfremt arbeidsutvalget ønsker å gjø
seg nærmere kjent med dette er det anledning å få det utlånt. - Mer
som sagt, det haster da ankefristen er meget kort, - 16.juli iår.

ARKITEKT EUGEN NIELSEN
ECKERSBERGS GATE 47
OSLO

Oslo, 9. juli 1958.

Til Forbundet for sosial Oppreisning.
Arbeidsutvalgets samtlige medlemmer.

Idag mottok brev av 7. ds. fra overrettssakfører Brynjulf Vik
hvorav jeg siterer det viktigste som følger:

"Ad omkostninger ved anke av min sak mot staten til Høyesteret

"Deres brev av 5. ds. med gj.sl. av Deres brev av s.d. til
arbeidsutv. i Forbundet for Sosial Oppreisning som bilag, mot
jeg med takk idag.

I ankegebyr, lagmannsrettens forberedelse av ankebehandl. og
andre utgifter, vil retten komme til å forlange et forskott av
ca. kr. 500,-.

Under forutsetning av at jeg selv setter opp ankeerklæringen til
Høyesterett og tar den rent foreløbige ankeforberedelse, vil de
te arbeide ikke koste andre noe, men vedkommende advokat som
får til å føre saken for Høyesterett, bør jo snarest mulig få
kontakt med saka. Der er en frist av en måned etter selve anke
fristens utløp, til å komme med supplerende ankeerklæring, og
før denne anledning er forbi, bør vedkommende prosessfullmektig
ha fått best mulig informering i saka og dens springende og av-
gjørende momenter, så han blir medbestemmende på kurs og slag-
plan.

Hva forskott vedk. advokat vil be om vet jeg ikke, men jeg reg-
ner med kr. 500,- til kr. 1000,-. Alt i alt regner jeg med at
advokaten tar et honorar på ca. kr. 3000,-.

(Anneus Schjødt f.eks. vil nok forlange mer)

Der må nok holdes flere bevisopptak enn hittil til bruk for
H.R., og dette vil komme til å koste noe med fremmøte av prosess

fullmektig og reiser. I Svolvær bør nu bevis tas opp og de vil jo ikke koste så meget, bortsett fra reiseutgifter for vedk. advokat som bør ta eksaminasjonen, ikke minst fordi de er på mitt hjemsted hvor mange er implisert og unngår meg så godt de kan.

.....

Det eller billigste man kommer gjennom med høyesterettsbehandling, anslår jeg til kr. 5000,- fem tusen -, men vi må også være oppmerksom på at regjeringsadvokaten, på sin side, kan vidløftiggjøre saka slik at den kommer til å koste mer også for oss.

Foreløbig for å sette igang, vil der som nevnt medgå kr. 500,-. Så måtte man jo forhøre seg med vedk. advokat hva han rimeligst forlangte i forskott for å ta seg av saka.

Jeg takker Dem atter for Deres interesse for min sak og det gleder meg dessuten at De er av dem som forstår sakens prinsipielle betydning for heile "rettsoppgjøret".

Dette er som De sier til Forbundet: En sjelden anledning til å gripe inn i et av rettsoppgjørets vitale spørsmål, en linnende sak vil ikke senere by seg og Høyesteretts premisser vil få historisk betydning.

Med det kjennskap jeg har til saka står den moralsk sett så sterk for mitt vedkommende at den også fra det synspunkt er en ønskesak for vår leir."

Ankefristen er 16. ds. og kan ikke forlenges. O.r.sakfr. Vik kan imidlertid innsende en "foreløbig anke" og kommer igjen senere med en "endelig anke". På den måte får man en forlengelse av én måned men til den foreløbige anke kreves gebyr til H.R. minst kr. 500,-.

Derefter blir det å finne en passende advokat som setter seg inn i sakens detaljer og skriver den endelige anke. Jeg mener derfor at o.r.sakfr. Vik må hjelpes i første omgang med 500 å 1000 kroner og må Arbeidsutvalget efter min mening straks kunne gi ham. Gjør Arbeidsutvalget det så la meg få beskjed og jeg telegraferer pengene til ham. Imøteser svar snarest mulig.

Med hilsen

Singur Bjørn

Thoralf Gjølberg

Oslo, 8. juli 1958.

Til Forbundet for sosial Oppreisning.
Arbeidsutvalgets samtlige medlemmer.

Idag kl. 0830 sendte jeg følgende telegram til overrettss
fører Brynjulf Vik, Svolvær:

"Brev avsendt. Telegrafer meg minimumsbeløpet".

Mottok telegramsvar kl. 1330 følgende:

"Forskott rettsgebyr 500 dernest forskott advokat 500 sluttsum
minimum 5000 kroner - Vik".

For Forbundet må det etter min mening være overkommelig å støtte
Vik i denne sak og særlig i betraktning av den store prinsipielle
betydning Høyesteretts avgjørelse vil få for rettsoppgjøret.

Men saken haster, det er ikke mange dager igjen til anke-
fristens utløp - 16. ds. Et arbeidsutvalgsmøte bør sammenkalles
straks. Å vente til fredag blir for lenge.

Med hilsen

Eugen Nielsen

Thoralf Gjelberg

ARKITEKT EUGEN NIELSEN
ECKERSBERGS GATE 47
OSLO

Oslo, 12. juli 1958.

Til Arbeidsutvalget i Forbundet for Sosial Oppreisning.

Herr Anders Hafskjold, Grøtte gård, Lier.

" Hans S. Jacobsen, Skippergaten 44. Oslo.

" Thoralf Gjølberg, Rygge st.

Fru Olga Bjoner, Hobøl, Sønner p.å.

Ad overrettssakfører Brynjulf Vik, Svolvær.

Mottatt utvalgets skrivelse av 11. ds. og har idag telegrafert til overrettssakfører Vik følgende:

"Utvalgsmøtet igår besluttet av økonomiske grunner ikke å kunne støtte Deres sak men uttalte at de så med største sympati på Deres kamp mot uretten".

Dette til medlemmenes underretning.

Med hilsen

